

זוהר היומי

זוהר שמות – דף כ ע"ב

פרשת שמות

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (כ ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

יְלִבִּינוּ, מִקְרִיב קִרְבָּנוּ לְאֵשׁ שֶׁהוּא אָדָם. זוֹרֵק הַדָּם, סָכִיב לְמִזְבֵּחַ שֶׁהוּא אָדָם. מִדַּת הַדִּין אָדָם, מוֹצֵקִין אוֹתוֹ, (הַרִיחַ) וְעוֹלָה הָעֵשֶׂן כָּלוּ לָבָן, וְאִזּוֹ הָאָדָם נִהְפָּה לְלָבָן, נִהְפָּה מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרַחֲמִים.

תרגום לעברית

פָּתַח וְאָמַר, דוֹדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ הָרַעָה בְּשׁוֹשְׁנִים. מִי גָרַם לִי שָׂאֲנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי? מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְנַהִיג עוֹלָמוֹ בְּשׁוֹשְׁנִים. מֶה שׁוֹשֵׁן יֵשׁ בּוֹ רִיחַ וְהוּא אָדָם, מוֹצֵקִין אוֹתוֹ וְהוּא מִתְהַפֵּה לְלָבָן, וְלְעוֹלָם רִיחוֹ לֹא זֶה - כִּי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנַהִיג עוֹלָמוֹ בְּדֶרֶךְ זֶה, שֶׁאֵלְמָלָא כֵּן לֹא יִתְקַיֵּם הָעוֹלָם בְּשִׁבְלֵי הָאָדָם הַחוּטָא. וְהַחוּטָא נִקְרָא אָדָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג יְלִבִּינוּ. מִקְרִיב קִרְבָּנוּ לְאֵשׁ שֶׁהוּא אָדָם. זוֹרֵק הַדָּם סָכִיב לְמִזְבֵּחַ שֶׁהוּא אָדָם. מִדַּת הַדִּין אָדָם. מוֹצֵקִין אוֹתוֹ [הַרִיחַ], וְעוֹלָה הָעֵשֶׂן כָּלוּ לָבָן, וְאִזּוֹ הָאָדָם נִהְפָּה לְלָבָן, נִהְפָּה מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרַחֲמִים.

וְתָא חַזִּי, כָּל מִדַּת הַדִּין, אֵין צָרִיךְ הָרִיחַ שְׁלוֹ, אֲלָא מַצַּד אֹדָם. וְהֵינּוּ דְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַה דְּכָתִיב, (מלכים א', י"ח) וַיִּתְּגוּדּוּ כַּמִּשְׁפָּטִים וְגו' עַד שֶׁפָּךְ דָּם עָלֵיהֶם. אֲלָא הֵיוּ יוֹדְעִים, שֶׁלֹּא יִשְׁיגּוּ מִמִּדַּת הַדִּין כְּרָצוֹנָם, זוּלָתִי בְּאֹדָם.

תרגום לעברית

ובא ראה, כל מדת הדין אין צריך הריח שלו אלא מצד אדם. והינו שאמר רבי יהודה, מהו שכתוב (מלכים א' יח) ויתגודדו כמשפטים וגו' עד שפך דם עליהם? אלא היו יודעים שלא ישיגו ממדת הדין כרצונם, זולתי באדם.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְעוֹד, אֹדָם וְלָבָן נִקְרַב לְעוֹלָם, וְהָרִיחַ עוֹלָה מִשְׁתִּיחָן. מַה הַשּׁוֹשֵׁן אֹדָם וְלָבָן, כֹּה רִיחַ הַקֶּרֶבֶן. וְהַקֶּרֶבֶן, מֵאֹדָם וְלָבָן. בֹּא וּרְאֵה מִרִּיחַ הַקְּטוֹרֶת, שֶׁהַשְּׂמָנִים, מֵהֶם אֲדוּמִים, וּמֵהֶם לְבָנִים, כְּגוֹן הַלְּבוֹנָה, שֶׁהוּא לָבָן, מֶר דְּרוֹר אֹדָם, וְהָרִיחַ עוֹלָה מֵאֹדָם וְלָבָן. וְעַל כֵּן מִנְהִיג עוֹלָמוֹ בְּשׁוֹשְׁנִים, שֶׁהוּא אֹדָם וְלָבָן. וְכָתִיב (יחזקאל מ"ד) לְהַקְרִיב לִי חֶלֶב וָדָם.

תרגום לעברית

אמר רבי יצחק, ועוד - אדם ולבן נקרב לעולם, והריח עולה משתייהן. מה השושן אדם ולבן - כה ריח הקרבן. והקרבן מאדם ולבן. בא וראה מריח הקטרת, שהשמן, מהם אדומים ומהם לבנים, כגון הלבונה שהוא לבן, מר דרוור אדם, והריח עולה מאדם ולבן. ועל כן מנהיג עולמו בשושנים, שהוא אדם ולבן, וכתוב (יחזקאל מד) להקריב לי חלב ודם.

כַּנְגֵד זֶה, אָדָם מִקְרִיב חֲלָבוֹ וְדָמּוֹ, וּמִתְכַּפֵּר לוֹ, זֶה אָדָם, וְזֶה לֶבֶן. מֶה הַשּׁוֹשֵׁן שֶׁהוּא אָדָם וְהוּא לֶבֶן, אֵין מוֹצֵקִין אוֹתוֹ לַחֲזוֹר כָּלוּ לֶבֶן, אֵלָא בָּאֵשׁ. כֹּה הִקְרַבְנָן אֵין מוֹצֵקִין אוֹתוֹ לַחֲזוֹר כָּלוּ לֶבֶן, אֵלָא בָּאֵשׁ. עֲכָשִׁיו, מִי שִׁיּוּשֵׁב בְּתַעֲנִיתוֹ, וּמִקְרִיב חֲלָבוֹ וְדָמּוֹ, אֵינוֹ נִצְמָק לַחֲזוֹר כָּלוּ לֶבֶן, אֵלָא בָּאֵשׁ. דָּאֵר''י, מִתּוֹךְ תַּעֲנִיתוֹ שֶׁל אָדָם, מַחֲלִישִׁין אִבְרִיו, וְגוֹבֵר עָלָיו הָאֵשׁ, וּבְאוֹתָהּ שַׁעָה, צָרִיךְ לְהִקְרִיב חֲלָבוֹ וְדָמּוֹ בְּאוֹתוֹ הָאֵשׁ, וְהוּא הַנִּקְרָא מִזְבֵּחַ כְּפָרָה.

תרגום לעברית

כַּנְגֵד זֶה אָדָם מִקְרִיב חֲלָבוֹ וְדָמּוֹ וּמִתְכַּפֵּר לוֹ, זֶה אָדָם וְזֶה לֶבֶן. מֶה הַשּׁוֹשֵׁן שֶׁהוּא אָדָם וְהוּא לֶבֶן אֵין מוֹצֵקִין אוֹתוֹ לַחֲזוֹר כָּלוּ לֶבֶן אֵלָא בָּאֵשׁ - כֹּה הִקְרַבְנָן אֵין מוֹצֵקִין אוֹתוֹ לַחֲזוֹר כָּלוּ לֶבֶן אֵלָא בָּאֵשׁ. עֲכָשׁוּ, מִי שִׁיּוּשֵׁב בְּתַעֲנִיתוֹ וּמִקְרִיב חֲלָבוֹ וְדָמּוֹ, אֵינוֹ נִצְמָק לַחֲזוֹר כָּלוּ לֶבֶן אֵלָא בָּאֵשׁ. שְׁאֵמֵר רַבִּי יְהוּדָה, מִתּוֹךְ תַּעֲנִיתוֹ שֶׁל אָדָם מַחֲלִישִׁין אִבְרִיו, וְגוֹבֵר עָלָיו הָאֵשׁ. וּבְאוֹתָהּ שַׁעָה צָרִיךְ לְהִקְרִיב חֲלָבוֹ וְדָמּוֹ בְּאוֹתוֹ הָאֵשׁ, וְהוּא הַנִּקְרָא מִזְבֵּחַ כְּפָרָה.

טקסט הזוהר

וְהֵינּוּ דְרַבִּי אֶלְעָזָר, כִּד הָיָה יְתִיב בְּתַעֲנִיתָא, הָיָה מְצַלִּי וְאָמַר, גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי, שֶׁהִקְרַבְתִּי לְפָנֶיךָ חֲלָבִי וְדָמִי, וְהִרְתַּחְתִּי אוֹתָם בַּחֲמִימוֹת חוֹלֶשֶׁת גּוֹפִי, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שִׁיְהֶא הָרִיחַ הָעוֹלָה מִפִּי בְשַׁעָה זֹ, כְּרִיחַ הָעוֹלָה מִהִקְרַבְנָן בָּאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ, וְתִרְצָנִי.

תרגום לעברית

וְהֵינּוּ שְׂרַבִּי אֶלְעָזָר, כְּשֶׁהָיָה יוֹשֵׁב בְּתַעֲנִית, הָיָה מִתְפַּלֵּל וְאָמַר: גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי שֶׁהִקְרַבְתִּי לְפָנֶיךָ חֲלָבִי וְדָמִי, וְהִרְתַּחְתִּי אוֹתָם בַּחֲמִימוֹת חֲלֹשֶׁת גּוֹפִי, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שִׁיְהֶא הָרִיחַ הָעוֹלָה מִפִּי בְשַׁעָה זֹ כְּרִיחַ הָעוֹלָה מִהִקְרַבְנָן בָּאֵשׁ

טקסט הזוהר

נמצא, שאדם הוא מקריב בתעניתו החלב והדם, והריח שעולה מפיו, הוא מזבח כפרה, ולפיכך תקנו התפלה במקום הקרבן, ובלבד שיתכוין למה דאמרן. אמר רבי יצחק, מכאן ולהלאה כתיב, (במדבר ל"א) כל דבר אשר יבוא באש תעבירו באש וטהר. אמר רבי יוסי, כשהיה בית המקדש קיים, אדם מקריב קרבנו בענין זה, ומתכפר לו. עכשיו, תפלתו של אדם מכפר לו במקום הקרבן, כי האי גוונא.

תרגום לעברית

נמצא שאדם הוא מקריב בתעניתו החלב והדם, [והאש] והריח שעולה מפיו הוא מזבח כפרה, ולפיכך תקנו התפלה במקום הקרבן, ובלבד שיתכוין למה שאמרנו. אמר רבי יצחק, מכאן ולהלאה כתוב (במדבר לא) כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וטהר. אמר רבי יוסי, כשהיה בית המקדש קיים, אדם מקריב קרבנו בענין זה ומתכפר לו. עכשיו תפלתו של אדם מכפר לו במקום הקרבן, כמו זה.

טקסט הזוהר

דבר אחר, דודי לי ואני לו הרועה בשושנים. מה השושנים קוצין מצויין בתוכם, אף הקדוש ברוך הוא, מנהיג עולמו בצדיקים ורשעים. מה השושנים, אלמלא הקוצים, אין השושנים מתקיימין. כך אלמלא הרשעים, אין הצדיקים ניכרים. דאמר רבי יהודה, במה הצדיקים ניכרים, מתוך שיש רשעים, דאלמלא רשעים אין הצדיקים ניכרים. דבר אחר הרועה בשושנים, המנהיג עולמו בשש שנים, והשביעית שבת לה'. דבר אחר בשושנים, באותם שושנים בתורה.

דָּבָר אַחֵר דּוֹדִי לִי וְאֲנִי לוֹ הָרַעָה בְּשׁוֹשְׁנִים - מָה הַשּׁוֹשְׁנִים קוֹצִים מְצוּיִים בְּתוֹכָם, אֲףִי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִנְהִיג עוֹלָמוֹ בְּצַדִּיקִים וְרָשָׁעִים. מָה הַשּׁוֹשְׁנִים, אֲלֵמָּלָה הַקּוֹצִים אֵין הַשּׁוֹשְׁנִים מִתְקַיְמִים, כִּי אֲלֵמָּלָה הָרָשָׁעִים אֵין הַצַּדִּיקִים נִכְרִים. שְׁאֵמֵר רַבִּי יְהוּדָה, בְּמָה הַצַּדִּיקִים נִכְרִים? מִתּוֹךְ שֵׁשׁ רָשָׁעִים, שְׁאֵלֵמָּלָה רָשָׁעִים אֵין הַצַּדִּיקִים נִכְרִים. דָּבָר אַחֵר הָרַעָה בְּשׁוֹשְׁנִים - הַמִּנְהִיג עוֹלָמוֹ בְּשֵׁשׁ שָׁנִים, וְהַשְׁבִּיעִית שָׁבַת לָהּ'. דָּבָר אַחֵר בְּשׁוֹשְׁנִים - בָּאוּתָם שְׁשׁוֹנִים בְּתוֹרָה.

טקסט הזהור

וּמֹשֶׁה הָיָה רוֹעֶה אֶת צֹאן יִתְרוֹ חוֹתָנּוֹ כִּהֵן מִדִּין. רַבִּי חִיָּיא פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים כ"ג) מִזְמוֹר לְדָוִד יְיָ רוֹעִי לֹא אֶחְסָר. כְּלוּמַר, יְיָ רוֹעִי: יְיָ הָרוֹעֶה שְׁלִי. מָה הָרוֹעֶה מִנְהִיג אֶת הַצֹּאן, וּמוֹלִיכֶם לְמִרְעָה טוֹב, לְמִרְעָה שְׁמֹן, בְּמָקוֹם נַחְלֵי מַיִם, מִיֶּשֶׁר הִלִּיכְתָּן בְּצֹדֵק וּבְמִשְׁפָּט. אֲףִי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּתִיב בְּנֵאוֹת דָּשָׁא יִרְבִּיצְנִי עַל מֵי מְנוּחוֹת יִנְהַלְנִי נִפְשִׁי יִשׁוּבָב.

תרגום לעברית

וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה אֶת צֹאן יִתְרוֹ חוֹתָנּוֹ כִּהֵן מִדִּין. רַבִּי חִיָּיא פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים כו) מִזְמוֹר לְדָוִד ה' רוֹעִי לֹא אֶחְסָר. כְּלוּמַר, ה' רוֹעִי - ה' הָרוֹעֶה שְׁלִי. מָה הָרוֹעֶה מִנְהִיג אֶת הַצֹּאן וּמוֹלִיכֶם לְמִרְעָה טוֹב, לְמִרְעָה שְׁמֹן, בְּמָקוֹם נַחְלֵי מַיִם, מִיֶּשֶׁר הִלִּיכְתָּן בְּצֹדֵק וּבְמִשְׁפָּט - אֲףִי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּתוּב בְּנֵאוֹת דָּשָׁא יִרְבִּיצְנִי עַל מֵי מְנוּחוֹת יִנְהַלְנִי נִפְשִׁי יִשׁוּבָב.

טקסט הזהור

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, דֶּרֶךְ הָרוֹעֶה, לְנַהוּג בְּצֹדֵק אֶת צֹאנּוֹ, לְהַרְחִיקָם מִן הַגָּזֵל, לְהַנְהִיגָם בְּמִישׁוֹר, וְהַשְׁכֵּט בִּידּוֹ שְׁלֹא יִטּוּ יָמִין וּשְׂמָאל. כִּי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא רוֹעֶה אֶת יִשְׂרָאֵל לְהַנְהִיגָם בְּמִישׁוֹר, וּבְכָל עֵת הַשְׁכֵּט בִּידּוֹ שְׁלֹא יִטּוּ יָמִין וּשְׂמָאל.

אמר רבי יוסי, דרך הרועה לנהג בצדק את צאנו, להרחיקם מן הגזל, להנהיגם במישור, והשקט בידו שלא יטו ימין ושמאל. כך הקדוש ברוך הוא הוא רועה את ישראל להנהיגם במישור, ובכל עת השקט בידו שלא יטו ימין ושמאל.

טקסט הזהר

דבר אחר ומשה היה רועה, אמר רבי יוסי, תדע לה, שכל זמן שהרועה חכם לנהל את צאנו, הוא מוכן לקבל עול מלכות שמים. אם הרועה שוטה, עליו נקרא (משלי כ"ו) תקנה לכסיל ממנו.

תרגום לעברית

דבר אחר ומשה היה רעה - אמר רבי יוסי, תדע לה, שכל זמן שהרועה חכם לנהל את צאנו, הוא מוכן לקבל על מלכות שמים. אם הרועה שוטה, עליו נקרא (משלי כו) תקנה לכסיל ממנו.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (כ"א ע"א) ◆

טקסט הזהר

אמר רבי יהודה, משה חכם היה, ובקי לנהוג את צאנו. בא וראה, מדוד, שנאמר (שמואל א', ט"ז) והנה רועה בצאן. ללמדך שדוד היה רועה צאנו.

תרגום לעברית

אמר רבי יהודה, משה חכם היה, ובקי לנהוג את צאנו. בא וראה מדוד, שנאמר (שמואל א טז) והנה רעה בצאן. ללמדך שדוד חכם גדול היה, והיה רועה צאנו כדן וכשוה, לפיכך עשהו הקדוש ברוך הוא מלך על כל ישראל. ולמה צאן ולא בקר? אמר רבי יהודה, ישראל נקראים צאן, שנאמר (יחזקאל לד) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם. וכתוב בצאן קדשים בצאן ירושלם.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.

